

# Van Drake tot Mogwai: geen hit zo obscuur of er zit een Belg aan het stuur



Het Internationale Rode Kruis, het Internationaal Olympisch Comité? Altijd zit er ooit wel een Belg mee aan het roer. In de popmuziek is dat niet anders, bewijst *Belpop bonanza* aan het begin van de Week van de Belgische muziek.

Een half dozijn Belgische wereldhits in zeventig jaar: “Zo veel hebben de Amerikanen en de Engelsen er elke week”, schrijven Jan Delvaux en Jimmy Dewit zelf in het voorwoord van *Belpop bonanza superstar*, het programmaboek van hun gelijknamige tournee die op 31 januari begint.

‘Marina’ van Rocco Granata. ‘Dominique’ van Soeur Sourire. ‘Daydream’ van Wallace Collection. ‘Ça plane pour moi’ van Plastic Bertrand. En ‘Pump up the jam’ van Technotronic. De hits zijn bekend, maar Delvaux en Dewit toeren al jaren met voorstellingen waarin ze elke keer weer nieuwe geestige weetjes over de lange armen van de Belgische popmakers bovenspitten.

Een Australische vriendin merkte ooit droogjes op dat er geen internationale organisatie is “zonder een Wilfried in de directie”, en het is in de popmuziek niet anders: als er iets belangwekkends gebeurt, zit er altijd wel een Belg in de buurt. Oké, Delvaux neemt in het boek ook zijn research op, wat weetjes oplevert die niet alleen voor quizzers leuk zijn. Dat de cassette in België werd uitgevonden, bijvoorbeeld, waar de Nederlander Lou Ottens ze ontwikkelde voor het Nederlandse bedrijf Philips. Of welke popsterren Belgische roots hebben.

Dat Bob Geldofs grootvader Zenon Geldof in 1907 vanuit Ieper naar Dublin emigreerde, is een vrij bekend verhaal. Bob Geldof bezocht in 1986, een jaar na Live Aid, met zijn vader en oom onder meer de jongensschool waar hun voorvaders Amandus en Alfons Geldof in de 19de eeuw lesgaven. Maar dat Brian Eno – bekend van Roxy Music en als producer van David Bowie – de zoon is van een Vlaamse uit Buggenhout en een Britse soldaat die na de oorlog bij haar ouders was ingekwartierd, dat wisten we nog niet.

## K. De Bruyne

Omdat popmuziek niet blijft stilstaan, heeft *Belpop Bonanza* ook weer nieuwe verhalen. Hoe Gustaph, lang voor het Eurovisiesongfestival, werd gevraagd om Anohni op te volgen bij de New Yorkse band Hercules & Love Affair, bijvoorbeeld. ‘Het is typisch Belgisch om onszelf onderuit te halen en die jaren met Hercules & Love Affair hebben me echt geholpen om met meer zelfvertrouwen op het podium te staan’, vertelt Gustaph in het boek. ‘Daar klonk het: *shut up and put on these pink leggings*. Er was geen plaats voor verlegenheid of twijfel. Of om me een outsider te voelen.’

Het allernieuwste verhaal dat Delvaux en Dewit toelichten, gaat over de Canadese rapper Drake. Die gebruikte eind vorig jaar een sample van Koen De Bruyne in het nummer ‘Wick man’ op *For all the dogs scary hours edition*, de luxe-uitgave van *For all the dogs*. Jazzpianist Koen De Bruyne, broer van Kris De Bruyne, overleed al in 1977; de man die het telefoontje van Drakes entourage kreeg was Hans Kusters, de legendarische producer en muzikuitgever van onder meer Clouseau, Stef Bos en Wannes Van de Velde. Die vroeg wat toelichting over de kleine lettertjes in het standaardcontract, en kreeg op een gegeven moment te horen: “Als u nu niet tekent, dan halen we de sample eraf.” Kusters was onvervaard: “Dan doet u dat maar. Ik ben te oud en zit te lang in het vak om iets te tekenen waar ik niet achter sta.”

Drake stond erop dat de sample bleef, dus mocht Kusters een contract tekenen met minder kleine lettertjes. Eind 2024 weet hij hoeveel de sample opbrengt. Ondertussen heeft hij aan de Britse pers wel moeten uitleggen dat de ‘K. De Bruyne’ in de credits van het nummer niet de voetballer Kevin betreft, maar de jazzpianist Koen. Een grappig misverstand, maar niet compleet van de pot gerukt: Kevin De Bruyne stond nu eenmaal al bekend als fan van Drake.

## Met dank aan Sabam

Samples maken wel vreemdere sprongen: ‘Yo soy Cubano’ was in 1970 een hitje voor The Chakachas, geen Cubanen maar een groep rond Nico Gomez, de vader van Raymond van het Groenewoud. In 1995 samplede Fatboy Slim het voor ‘Magic carpet ride’ van zijn zijproject Mighty Dub Katz, en je kunt er moeilijk naast luisteren in ‘Backseat freestyle’ van Kendrick Lamar uit 2012.

Waarom heeft Mogwai, een Schotse band, een nummer dat ‘Katrien’ heet? Het is een instrumentaal, dus er is geen tekst die opheldering geeft. Zanger en gitarist Stuart Braithwaite gaf elf jaar nadat de song was verschenen wel opheldering. Die leidde naar Katrien Delamotte, die in 1997 als zestienjarige werkte op Pukkelpop. Een van de acts die ze moest begeleiden was Mogwai. “We moesten maken dat de artiesten op tijd op het podium stonden, maar ook dat ze na afloop de Sabam-lijst met de liedjes die ze gespeeld hadden netjes invulden”, vertelt ze.

Alleen had Mogwai die dag een nummer gespeeld dat zo nieuw was dat het nog geen titel had. De band vroeg hoe zij heette. Katrien? “Dan heet dit nummer voortaan Katrien.” Zo kwam het op het Sabam-formulier te staan, en op de hoes van *Mogwai young team*, het album dat later dat jaar verscheen.

Om de cirkel rond te maken: 'Daydream' van Wallace Collection, een van de vijf wereldhits waarmee we begonnen, was een hit in twintig landen in 1969. Dat is een halve eeuw geleden, maar de meeste Noren kunnen het nummer nog zo meefluiten. Na een ongeval in de bergen waarbij zeventien mensen omkwamen, maakte het Noorse Rode Kruis een voorlichtingsfilm met het bergreglement, de *Fjellvettreglene*. Op de soundtrack kwam een instrumentale bewerking van 'Daydream' door Franck Pourcel, jarenlang dirigent van het Eurovisiesongfestival. Die spot wordt nog steeds gebruikt.

*Belpop bonanza superstar* toert van 31/1 tot 18/5 door Vlaanderen. Het programmaboek is te koop na de shows en via [belpopbonanza.be](http://belpopbonanza.be).

Inge Schelstraete